

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **A. C., s. r. o., B.**, IČO: X., zastúpeného advokátkou Mgr. J. P. L., R., proti žalovanému **B.-B., spol. s r. o., B.**, IČO: X. zastúpeného L. C., s. r. o., B. o zaplataenie 106,89 Eur s prísl., vedenej na Okresnom súde Bratislava II. pod sp. zn. 25 Cb 128/2009, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 7. apríla 2011 č. k. 1 Cob 449/2010-152, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II. rozsudkom z 24. augusta 2010 č. k. 25 Cb 128/2009-123 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 23,23 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 8,5% ročne od 30. 06. 2008 do zaplataenia. Vo zvyšku návrh zamietol. Tiež uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému trovy konania v sume 86,02 Eur. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania bolo vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť tým, že žalovaný v rozpore so zmluvou o výkone správy účtoval vyššiu odmenu za výkon správy, ako bola dohodnutá v zmluve, pričom žalobca túto pohľadávku získal zmluvou o postúpení pohľadávky od vlastníčky B. a účastníčky zmluvy o výkone správy JUDr. G. S.. Žalovaný sa v konaní bránil najmä tým, že sa stal platiteľom DPH, a preto musel k dohodnutej odmene za výkon správy pripočítať DPH. Súd však mal za to, že na predmetnú vec nie je možné hľadieť len z hľadiska zákona o dani z pridanej hodnoty. To, že sa žalobca stal platiteľom DPH, založilo osobitný verejnoprávny vzťah medzi ním a štátom. Vzťah medzi žalovaným ako správcom domu a vlastníckmi B. je však súkromnoprávnym vzťahom, ktorý má svoj právny základ najmä v zmluve o výkone správy. V tejto zmluve si jej účastníci dohodli aj odmenu za výkon správy, ktorá je cenou za určité plnenie, ktoré žalovaný

poskytuje vlastníkom B.. Súd pritom poukazuje na ust. § 3 ods. 3 zákona o cenách, z ktorého vyplýva, že ak nie je dohodnuté inak, má sa za to, že súčasťou ceny je aj DPH. Je síce pravdou, že v danom prípade v čase uzatvorenia zmluvy o výkone správy žalovaný ešte nebol platiteľom DPH, avšak súd mal za to, že aj napriek tomu žalovaný nebol oprávnený jednostranne zvýšiť dohodnutú odmenu o DPH, keď sa stal platiteľom DPH. Keďže odmena za výkon správy bola súčasťou zmluvy o výkone správy, malo dôjsť k zmene zmluvy o výkone správy, a to spôsobom dohodnutým v zmluve. Žalovaný mal vlastníkom B. navrhnúť zmenu zmluvy o výkone správy a pokiaľ by títo so zvýšením odmeny za výkon správy nesúhlasili, mal možnosť zmluvu vypovedať. Žalovaný nepreukázal, že by došlo ku zmene zmluvy o výkone správy, resp. by vlastníci B. inak odsúhlasili zvýšenie odmeny za výkon správy. Podpis vlastníka B. na zálohovom predpise nemožno považovať za súhlas so zmenou dohody o výške odmeny za výkon správy. Pokiaľ napriek tomu žalovaný účtoval vyššiu odmenu za výkon správy, ako bola dohodnutá v zmluve a vlastníci B. takúto vyššiu odmenu aj platili, išlo o plnenie bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný povinný vydať. Súd dospel k záveru, že ani čl. 9 bod 2 zmluvy o výkone správy neoprávňoval žalovaného jednostranne zvýšiť odmenu za výkon správy jednak z dôvodu, že je neurčité, ako aj z toho dôvodu, že aj v takomto prípade malo dôjsť ku zmene výšky odmeny len na základe vôle oboch zmluvných strán. Žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorá bola podľa názoru súdu opodstatnená. Žalovaný namietol premlčanie za obdobie od r. 2004 do februára 2007, na ktorú súd prihliadol. Súd s prihliadnutím na námietku premlčania priznal žalobcovi právo na bezdôvodné obohatenie za obdobie marec 2007 až december 2007 (rozdiel v r. 2007 27,88 Eur, na mesiac 2,323 Eur) v sume 23,23 Eur a vo zvyšku návrh zamietol. Keďže žalovaný sa dostal so zaplatením do omeškania, súd priznal žalobcovi s priznanej sumy aj úrok z omeškania v súlade s § 517 ods. 2 Obč. zák. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 2 O. s. p.

Na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 7. apríla 2011 č. k. 1 Cob 449/2010-152 rozsudok Okresného súdu Bratislava II. v napadnutej zamietajúcej časti a v časti úroku z omeškania potvrdil. V časti trov konania rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že prvostupňový súd vykonal dokazovanie na základe dôkazov, predložených účastníkmi konania, správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa s výnimkou trov konania ako vecne správny podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Predmetom konania je vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré mal podľa návrhu žalovaný získať v období r. 2004 až 2007 s tým, že účtoval právnej predchodkyňi žalobcu odmenu za výkon správy, čiastkou vyššou, ako bola dohodnutá v čl. IX. ods. 1 zmluvy o výkone správy, uzavretej dňa 02. 01. 2002. Je nesporné, že predmetná zmluva mohla byť v súlade s čl. X. ods. 4 menená písomnými dodatkami zmluvných strán. Z dokazovania vyplynulo, že v čase uzavretia zmluvy o výkone správy žalovaný nebol platiteľom DPH a stal sa ním dňa 01. 02. 2004 a od 01. 04. 2004 v zálohovom predpise pre výpočet úhrady za služby spojené s užívaním premietol DPH a tým zvýšil zálohu. Žalobcova, resp. jeho právna predchodkyňa zálohový predpis podpísala 06. 04. 2004 a dozvedela sa v ňom, že odmena za správu je zvýšená o DPH. Odvolací súd sa zhodol s názorom súdu prvého stupňa, že žalovaný nemohol premietnuť DPH do dohodnutej odmeny za správu z predchádzajúcej právnej dohody vlastníckmi, preto návrh žalobcu je čo do základu daný, pretože v súlade s ust. § 3 ods. 3 veta druhá zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách, ak nie je dohodnuté, alebo osobitným predpisom stanovené inak, súčasťou ceny je okrem iného i DPH. Odvolací súd súhlasil tiež s názorom súdu prvého stupňa, že pohľadávka žalobcu je premlčaná do februára 2007, pričom subjektívna premlčacia doba začala plynúť dňa 06. 04. 2004. V tento deň sa žalobca dozvedel o tom, že žalovaný si začal účtovať DPH, teda dozvedel sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho na jeho úrok získal. Preto záver súdu prvého stupňa je v zamietajúcej časti vecne správny. Rovnako správne súd zaviazal žalovaného i na zaplatenie úroku z omeškania, pričom úrok z omeškania priznal od 30. 06. 2008 a urobil tak v súlade s ust. § 563 Obč. zák. V ostatnom sa odvolací súd v súlade s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. pridržal správnych dôvodov, ktoré uviedol súd prvého stupňa. Pokiaľ ide o trovy prvostupňového konania, odvolací súd súhlasil s názorom žalobcu, že v tejto časti je rozhodnutie nepreskúmateľné, a preto rozsudok súdu prvého stupňa v časti trov konania zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalovaný dovolaním z dôvodu, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. V dovolaní uviedol, že v zmysle čl. IX zmluvy o výkone správy, uzavretej medzi vlastníckmi B. a nebytových priestorov bytového domu so súpisným č. X., nachádzajúceho sa na R., orientačné č. X. a žalovaným ako správcom, je odmena za výkon správy 140,-- Sk mesačne za bytovú jednotku, 4,-- Sk mesačne za 1m² nebytového priestoru a 40,-- Sk mesačne za garážové státie, resp. garáž. Dňa 01. 02. 2004 sa

žalovaný stal platiteľom DPH, a teda bol oprávneným týmto dňom požadovať, aby mu bola uhradená spolu s odmenou správcu aj DPH z tejto odmeny, t. j. suma vo výške 166,60 Sk mesačne za bytovú jednotku a suma vo výške 47,60 Sk mesačne za garáž, resp. garážové státie. Skutočnosť, že sa žalovaný stal platiteľom dane z pridanej hodnoty, sa musela premietnuť aj do odmeny za výkon správy. V opačnom prípade by odmena žalovaného nebola vo výške 140,-- Sk, resp. 40,-- Sk, ale vo výške 117,06 Sk, resp. 33,61 Sk. t. j. sľub bez DPH a nebolo by naplnené ust. čl. IX ods. 1 zmluvy o výkone správy uzatvorenej medzi žalovaným ako správcom a JUDr. G. S. ako vlastníčkou B. č. 1X. a 2X., vrátane spoluvlastníckeho podielu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu a pozemku, ako aj nebytových priestorov č. 1X. a 2X.. JUDr. G. S. bola uvedená skutočnosť oznámená. Navyše JUDr. G. S. svojím podpisom na dokumente, označenom ako zálohový predpis na výpočet úhrady za používanie B. a nebytových priestorov vyjadrila súhlas s touto skutočnosťou, že odmena za výkon správy bude počnúc 01. 04. 2004 navýšená o daň z pridanej hodnoty, nakoľko sa žalovaný stal platiteľom DPH. Na základe vyššie uvedeného žalovaný je toho názoru, že v danom prípade nešlo o bezdôvodné obohatenie zo strany žalovaného a už vôbec nie úmyselné, a to napriek skutočnosti, že výška odmeny za výkon správy nebola upravená v samotnej zmluve o výkone správy. K bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 1 Obč. zák. môže dôjsť len v prípade, ak osoba, ktorá sa bezdôvodne obohatí na úkor inej osoby, získa majetkový prospech. V predmetnej právnej veci však tento základný znak bezdôvodného obohatenia chýba, a preto nemožno v žiadnom prípade hovoriť o bezdôvodnom obohatení žalovaného. Podľa názoru žalovaného konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a teda je naplnený dovolací dôvod, uvedený v ust. § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O. s. p. Žalovaný navrhol zrušiť rozsudok odvolacieho súdu a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, resp. zmeniť rozsudok odvolacieho súdu tak, že návrh žalobcu zamietne ako nedôvodný a zaviazá žalobcu na náhradu trov prvostupňového i odvolacieho konania.

K dovolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Žalobca je toho názoru, že právny predchodca žalobcu sa dozvedel o tom, že žalovaný sa stal platcom DPH až po predložení osvedčenia, že sa spoločnosť B.-B., spol. s r. o., od 01. 02. 2004 stala platcom DPH, ktoré ako dôkazný prostriedok bolo priložené k odporu, zaslanému žalovaným na súd, t. j. dňom jeho doručenia žalobcovi. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty treba posudzovať aj

s poukazom na e-mailovú komunikáciu zo dňa 18. 12. 2008. Žalovaný listom, doručeným žalobcovi zdôvodnil zvyšovanie svojej odmeny za správu. O skutočnosti, že žalovaný k odmene účtoval DPH, sa tak právny predchodca žalobcu prvýkrát dozvedel až z tejto komunikácie. Žalobca trvá na tom, že zo strany žalovaného došlo k úmyselnému bezdôvodnému obohateniu, t. j. žalovaný vedel, že môže spôsobiť škodu a pre prípad, že ju spôsobí, bol s tým uzrozumený. S poukazom aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 2MCdo 1/2008 z 26. 02. 2009 žalobca je toho názoru, že žalovanému vznikla povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie na základe zákona, t. j. hneď ako k bezdôvodnému obohateniu žalovaného došlo a nie je potrebné zasielať žalovanému osobitnú výzvu na vydanie plnenia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré ním možno napadnúť.

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým zákon vytvára účastníkovi konania procesnú možnosť, aby (len) v prípadoch, v ktorých to zákon výslovne pripúšťa, dosiahol nápravu, prípadný pád konania, alebo nesprávnosti napadnutého rozhodnutia. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním - a ani pokiaľ je procesne prípustné - úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má prieskumnú povahu; a so zreteľom na ktorú dovolací súd - na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu - nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď. § 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

V prejednávanej veci je dovoláním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol

zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu, vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

Dovolaním žalovaného nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O. s. p.), ani rozsudok vydaný vo veci, v ktorej by už dovolací súd vyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané (§ 238 ods. 2 O. s. p.). Dovolanie smeruje proti rozsudku, ktorý ale nevykazuje znaky uvedené v § 238 ods. 3 O. s. p. Prípustnosť dovolania žalovaného preto z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

Dovolanie žalovaného by vzhľadom na vyššie uvedené bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p. O vadu v zmysle tohto ustanovenia ide vtedy, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, ak rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Dovolateľ existenciu týchto väd nenamietal. Vzhľadom na § 242 ods. 1 O. s. p. dovolací súd napriek tomu skúmal, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k uvedeným vadám; v dovolacom konaní však nevyšli najavo.

Z obsahu dovolania vyplýva, že žalovaný namietal, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Takáto procesná vada by (keby k nej v konaní v prípade nedošlo) mohla byť síce relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), sama osebe by ale nezakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p.

Pre prípad, že dovolateľ spochybňuje správnosť toho, ako súdy vyhodnotili jednotlivé dôkazy, dovolací súd uvádza, že dôkazy hodnotí súd podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci (§ 132 O. s. p.) . Pri hodnotení dôkazov ide o činnosť súdu, pri ktorej vykonané procesné dôkazy hodnotí z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Súd pri hodnotení dôkazov v zásade nie je obmedzovaný právnymi predpismi v tom, ako a s akým výsledkom z hľadiska pravdivosti ten ktorý dôkaz hodnotil. Uplatňuje sa tu zásada voľného hodnotenia dôkazov. Rozhodnutie súdu, ktorého podkladom sú dôkazy nesprávne vyhodnotenú, môže byť prípadne z tohto dôvodu vecne nesprávne, avšak táto skutočnosť sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. (viď R 42/1993). Z prieskumnej povahy dovolacieho konania a z charakteru dovolacieho konania vyplýva, že dokazovanie sa v ňom nevykonáva (§ 243a ods. 2 O. s. p.) a už preto dovolaciemu súdu ani neprislúcha prehodnocovať dôkazy vykonané v konaní na súdoch nižších stupňov.

Pre úplnosť k problematike hodnotenia dôkazov treba uviesť, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I ÚS 97/97).

Žalovaný tvrdí, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho však interpretoval, alebo zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd sa ale právnym posúdením veci nedopúšťa procesnej vady konania v zmysle § 237 O. s. p. Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je Najvyšším súdom Slovenskej republiky považované za relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne odôvodniť (len) procesne prípustné dovolanie (viď. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.); zároveň je zhodne zastávaný názor, že

nesprávne právne posúdenie vecí súdmi nižších stupňov nezakladá procesnú prípustnosť dovolania (napr. rozhodnutia sp. zn. 1Cdo V 62/2010, 3Cdo 53/2011, 4Cdo 68/2011, 5Cdo 44/2011). V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd použil na zistený skutkový stav správny právny predpis a či ho aj správne aplikoval, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné. O taký prípad ale v danej veci nejde.

Dôvody prípustnosti dovolania proti rozsudku odvolacieho súdu zákon vymedzuje v ustanovení § 238 ods. 1, 2, 3 O. s. p. Naopak dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu nie je prípustné z dôvodov uvedených v ods. 4 a 5 tohto ustanovenia.

Podľa § 238 ods. 5 O. s. p. dovolanie nie je prípustné vo veciach, v ktorých bolo napadnuté právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšujúcom trojnásobok minimálnej mzdy a v obchodných veciach desaťnásobok minimálnej mzdy, pričom na príslušenstvo sa neprihliada. Ak je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky, dovolanie nie je prípustné, ak výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa prvej vety. Na určenie minimálnej mzdy je rozhodujúci deň podania návrhu na prvostupňovom súde. V danej veci konanie o peňažné plnenie v sume 106,89 Eur začalo na súde prvého stupňa dňa 18. 02. 2009. Minimálna mzda v čase podania návrhu na prvostupňovom súde predstavovala sumu 8 900,-- Sk, t. j. 295,50 Eur.

Keďže predmet dovolacieho konania neprevyšuje trojnásobok minimálnej mzdy a súčasne odvolací súd nezistil závažné vady konania, majúce za následok prípustnosť dovolania podľa § 237 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie žalovaného pre jeho neprípustnosť podľa § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s ust. § 243b ods. 5 O. s. p. odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov tohto konania, kde podal návrh na priznanie náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O. s. p., § 224 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. novembra 2011

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová